

UVOD

MIHAELA GIRARDI-KARŠULIN

Frane Petrić – kratka biografija

Frane Petrić¹ jedan je od najznačajnijih hrvatskih filozofa i zasigurno jedan od najznačajnijih renesansnih mislilaca uopće. Njegov nam je život dosta dobro poznat zahvaljujući prije svega jednom autobiografskom Petrićevu pismu, a potom i opsežnom istraživanju koje je u toku posljednjih dvadeset godina. Rodio se 25. travnja 1529. godine u Cresu, što nedvojbeno proizlazi iz njegove autobiografije. Obitelj se Petrićeva u creskim ispravama spominje od druge polovice 13. st., a najstariji oblik imena bio je

¹ Za Petrićevu biografiju i okolnosti oko stavljanja na Indeks Nove sveopće filozofije usp. Š. Jurić, »Nekoliko riječi o piscu«, Frane Petrić, *Nova sveopća filozofija* (hrv-lat), Zagreb 1979., F. Zenko, »Frane Petrić«, u knjizi: Frane Petrić, *Deset dijaloga o povijesti*, Pula-Rijeka 1980. str. 7–23.; S. Krasić, »Slučaj Petrić i stavljanje na Indeks zabranjenih knjiga njegova djela Nova de universis philosophia«, *Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine* 9–10, Zagreb 1979. str. 85–110; P. Strčić, »Koje je pravo ime Franciscusa Patriciusa«, *Filozofska istraživanja* 56–57, 1995. str. 181–191. Petrićevom biografijom i imenom, njegovom obitelji i srodstvom bavili su se mnogi autori i tu ima različitih stavova, ponajprije između hrvatskih i talijanskih autora. Cjelovitosti radi navodim ovdje značajan rad s tog područja od talijanskog autora koji ima drugačije viđenje od onog koje sam izložila: C. Vasoli, »A proposito di Francesco Patrizi, Gian Giorgio Patrizi, Baldo Lupatino e Flacio Illirico, Alcune precisazioni«, *L'Umanesimo in Istria*, Olschki, Firenze 1983. str. 37–63. Bibliografija radova o filozofiji Frane Petrića u posljednje je vrijeme postala gotovo nepregledna. O Petriću se najviše publicira u Hrvatskoj i Italiji, što je razumljivo, kako s obzirom na Petrićevo porijeklo, tako i na prostor na kojem je djelovao, odn. pripadnost kulturnom krugu. Osim toga Petrićeva se filozofija intenzivno istražuje i u Njemačkoj i u SAD-u. U ovom radu ponajviše se navodi hrvatska literatura o Petriću, što je razumljivo jer autorica ovog *Uvoda* i sama pripada tom krugu.